Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2026/2027	**Semestar:** Zimski
Godina studija: 3	**Studij:** Medicina (R) (Integrirani prijediplomski i diplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Medicinska humanistika 3 (Medicinska sociologija)	
Kratica kolegija: MEF5-1	
ECTS bodovi: 2	**Šifra kolegija:** 267618
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	10
Seminar	10
Vježba u praktikumu	20
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Brstilo Lovrić Ivana	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** izvanredni profesor
Kontakt e-mail: ivana.brstilo@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	
Ime i prezime: Čartolovni Anto	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** izvanredni profesor
Kontakt e-mail: anto.cartolovni@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Malešević Anamaria	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** viši asistent
Kontakt e-mail: anamaria.malesevic@unicath.hr	**Telefon:**

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	Studenti će se upoznati s kulturnim i socijalnim različitostima u multikulturalnom svijetu današnjice proučavajući socijalne determinante zdravlja, prepoznavajući vulnerabilne skupine i evaluirajući njihove potrebe. Studenti će steći temeljna znanja o društvenim odrednicama zdravlja i bolesti, odnosu liječnik –pacijent, pravima pacijenata, sastavnicama informiranog pristanka i mehanizmima njegova dobivanja. Raspravljat će se o izazovima današnjice u kontekstu ostvarivanja prava na zdravlje, pristupa zdravstvenoj skrbi i radnog okruženja. Analizirat će zdravstveni sustav u Hrvatskoj, liječnička uloga i angažiranost kao i prikaz liječništva u medijima.
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	definirati područje ljudskih prava te njihove razlike i sličnosti s građanskim pravima, pravom na zdravlje te crkvenim zakonima; analizirati razlike između Opće deklaracije o ljudskim pravima i Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava te analizirati presude europskog suda za zaštitu ljudskih prava; • definirati i objasniti empatiju i njenu ulogu u medicini; • definirati liječničke uloge u društvu te prikaz liječništva u medijima i umjetnosti; analizirati metafore bolesti i ulogu konceptualnih metafora u komunikaciji o medicini; evaluirati društvenu angažiranost liječnika; • definirati područje prava bolesnika te načine osiguravanja njihove provedbe; • prepoznati vulnerabilne skupine i evaluirati njihove potrebe; • definirati sastavnice informiranoga pristanka, kao i mehanizme njegova dobivanja; nabrojati i klasificirati medicinske postupke za koje je potreban pisani pristanak bolesnika, tj. njihovih skrbnika ili obitelji; • usporediti razlike i poteškoće u komunikaciji između bolesnika i medicinskog osoblja; opisati i analizirati različite metode ocjenjivanja liječnika i kontrole pružene skrbi
Literatura	
Obavezna	Cerjan - Letica, G., Letica, S., Babić - Bosanac, S., Mastilica, M., Orešković, S. (2003). Medicinska sociologija. Zagreb: Medicinska naklada Mirat, J., Bujišić, G., Uzelac, S., Skorup, V. (2021). Medicinska etika i bioetika. Osijek: Medicinski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku Barry, A., Yuill, C. (2016). Understanding the Sociology of Health: An Introduction. London: SAGE. Thomasma, D. C. (1992). Models of the Doctor-Patient Relationship and the Ethics Committee: Part One. Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics, 1(1), 11–31 Thomasma, D. C. (1994). Models of the Doctor-Patient Relationship and the Ethics Committee: Part Two. Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics, 3(1), 10–26
Dopunska	Zurak, N. (2007). Medicinska etika. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Medicinski fakultet. Monaghan, L., Gabe, J. (2022). Key Concepts in Medical Sociology. London: SAGE. Lovell, N., Bibby, J. (2018). What makes us healthy? An introduction to the social determinants of health. London: The Health Foundation Giddens, A. (2007). Sociologija. Zagreb: Nakladni zavod Globus Gorjanski, D. (2009). Je li zdravstveni sustav – sustav? Osijek: Matica hrvatska, Ogranak Osijek Trgovčić, S. (2018). Međunarodna solidarnost i pravo na zdravlje. Jahr, 9 (1), 69-85. Prainsack, B., & Buyx, A. (2017). Solidarity in Biomedicine and Beyond (Cambridge Bioethics and Law). Cambridge: Cambridge University Press. Babel, K. (2012). Metafore zdravlja i bolesti u medicinskoj praksi. Filozofska istraživanja, 32 (1), 121-138
Način ispitivanja i ocjenjivanja	

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student kojem je nositelj kolegija ovjerio izvršenje svih propisanih nastavnih obveza iz kolegija sukladno Pravilniku o studijima i studiranju.
Način ocjenjivanja	Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave. Način stjecanja bodova: Kontinuirana aktivnost u nastavi Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: izvrstan (5) – od 90 do 100 %; vrlo dobar (4) – od 80 do 89,9 %; dobar (3) – od 70 do 79,9 %; dovoljan (2) – od 60 do 69,9 %; nedovoljan (1) – od 0 do 59,9 %
Način polaganja ispita	Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

Vrsta aktivnosti	ECTS bodovi	Udio ocjene (%)
Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave	0.4	20
Ukupno tijekom nastave	0.4	20
Praktični dio završnog ispita	0.6	30
Pismeni dio završnog ispita	1	50
UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)	2	100%

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje: medicinska sociologija, porijeklo, predmet, razvoj
2	Normalno i patološko
3	Altruizam, empatija i njihova uloga u odnosu liječnik - pacijent
4	Socijalne determinante zdravlja
5	Ekonomska, kulturna i socijalna prava kao preduvjet zdravlja
6	Starenje
7	Mjesta skrbi– sociološki pristup bolnicama i prostoru
8	Epohalna promjena koncepta medicine
9	Zdravstveni sustav u Hrvatskoj
10	Društveni izazovi transformacije zdravlja i zdravstvene skrbi u digitalnom dobu

Vježbe u praktikumu

#	Tema
1	Pravo na zdravlje – analiza slučaja pandemije COVID-19
2	Konceptualne metafore zdravlja i bolesti

3	Informirani pristanak – preduvjeti i kontekst
4	Vulnerabilne skupine i evaluacija njihovih potreba
5	Društvene promjene i zdravlje – migracije, pandemija, ekološke krize
6	Izazovi radnog okruženja
7	Percepcija zdravstvenog sustava
8	Prikaz liječništva u medijima
9	Društveni pokreti i pristup zdravstvenoj skrbi
10	Izlaganje grupnih projektnih zadataka
Seminari	
#	**Tema**
1	Konceptualni pojmovi i sociološke teorije razumijevanja zdravlja
2	Zdravlje i bolest
3	Prava bolesnika i osiguranje provedbe prava
4	Društvena nejednakost i zdravlje
5	Solidarnost i supsidijarnost
6	Starosna diskriminacija (ageism)
7	Zdravstveno ponašanje
8	Društvena slika i angažman liječnika
9	Zdravstvene politike – od strategija do reformi
10	Digitalna i zdravstvena pismenost stanovništva
Vježbe	
#	**Tema**
1	Pravo na zdravlje – analiza slučaja pandemije COVID-19
2	Konceptualne metafore zdravlja i bolesti
3	Informirani pristanak – preduvjeti i kontekst
4	Vulnerabilne skupine i evaluacija njihovih potreba
5	Društvene promjene i zdravlje – migracije, pandemija, ekološke krize
6	Izazovi radnog okruženja
7	Percepcija zdravstvenog sustava
8	Prikaz liječništva u medijima
9	Društveni pokreti i pristup zdravstvenoj skrbi
10	Izlaganje grupnih projektnih zadataka